

თ. ი. რომის ეკვი

**ქუთაისის თეატრის
გარემო**

შვენილია; 2) ლ. ნათადებ ასწერა კრიტიკოსის მოღვაწეობა და დასურათი იმისი მსოფლმხედველობა. პო-
შ. სახადის გასამართლება მოხდა პარასკევს, 16 დეკემბერს; თავმჯდო-
მარედ იყო გ. ნათადებ, ბრალმდე-
მელიმე განსაზღვრული მოთხოვნი-
ლება გვაძლებს ჩვენ ისეთ რასმე
მივაღწიოთ, ისეთი რამე განვახო-
რებულოთ, რაც ერთგვარად და-
აკმაყოფილებს იმ მოთხოვნილებას
და ამ გვარად ჩვენს სულიერ მღე-
ლვარებას დააცხრობს, დაამშვიდებს.
ასეთს რასმე ჩვენ „ლირებულებას“
ვუწოდებთ იგი. შეიძლება მრავალ-
გვარი იყოს. როდესაც მას მიზნად
ჩვენი ფიზიკური ორგანიზმის მოთ-
ხოვნილებათა დაკმაყოფილება აქვს
დასახული, იმ შემთხვევაში ჩვენ სა-
ქმე გვაქვს ფიზიკურს ლირებულე-
ბასთან, როდესაც მან ჩვენი ინტე-
ლექტუალური, ესთეტიკური, ეთიუ-
რი ან რელიგიური მოთხოვნი-
ლება უნდა დააკმაყოფილოს, მაშინ
ჩვენს წინ ინტელექტუალური, ესთე-
ტიური, ეთიური და რელიგიური
„ლირებულება“ იდგომება.

აი ეს მრავალგვარი ლირებულება არის ის მიზანი, რომლისაკენაც მუ-
დამ ილტვის ადამიანის ნება.

მაგრამ შემუდარი იქნება წარმო-
ვიდგინოთ, რომ საკმარისია ადამია-
ნების რამე განსაზღვრულს ლირებუ-
ლების სახეს მიაღწიოს, რომ მისი
ნება დასცხეს, დადამდებს, სამუდა-
მოდ შეჩერდს, პირიქით! გაახო-
რებილებს თუ არა ადამიანი რამე
ლირებულების განსაკუთრებულ სა-
ხეს, იმ წამსვე მისი ნება ახალი ლი-
რებულების სახისაკენ იწყებს ლტო-
ლვას. მთელი კაცობრიობის ისტორია
უტყუარი მოწმეა ადანიანის ნების
ახლა ჩვენი საკითხი რომ გავიმეო-
როთ: არის თუ არა ნების აბსოლუ-

ტუნდ მეცნიერების ისტორია, რომე-
ლიც ინტელექტუალურ ღირებულე-
ბათა თან და თანი ევოლუცია-
ცვლილების მთელს პროცესს გა-
დამდგვეცმს. ერთ დროს ადამიანი
და ამ გვარად ჩვენს სულიერ მღე-
ლვარებას დააცხრობს, დაამშვიდებს.
ასეთს რასმე ჩვენ „ლირებულებას“
ვუწოდებთ იგი. შეიძლება მრავალ-
გვარი იყოს. როდესაც მას მიზნად
ჩვენი ფიზიკური ორგანიზმის მოთ-
ხოვნილებათა დაკმაყოფილება აქვს
დასახული, იმ შემთხვევაში ჩვენ სა-
ქმე გვაქვს ფიზიკურს ლირებულე-
ბასთან, როდესაც მან ჩვენი ინტე-
ლექტუალური, ესთეტიკური, ეთიუ-
რი ან რელიგიური მოთხოვნი-
ლება უნდა დააკმაყოფილოს, მაშინ
ჩვენს წინ ინტელექტუალური, ესთე-
ტიური, ეთიური და რელიგიური
„ლირებულება“ იდგომება.

აი ეს მრავალგვარი ლირებულება არის ის მიზანი, რომლისაკენაც მუ-
დამ ილტვის ადამიანის ნება.

მაგრამ შემუდარი იქნება წარმო-
ვიდგინოთ, რომ საკმარისია ადამია-
ნების რამე განსაზღვრულს ლირებუ-
ლების სახეს მიაღწიოს, რომ მისი
ნება დასცხეს, დადამდებს, სამუდა-
მოდ შეჩერდს, პირიქით! გაახო-
რებილებს თუ არა ადამიანი რამე
ლირებულების განსაკუთრებულ სა-
ხეს, იმ წამსვე მისი ნება ახალი ლი-
რებულების სახისაკენ იწყებს ლტო-
ლვას. მთელი კაცობრიობის ისტორია
უტყუარი მოწმეა ადანიანის ნების
ახლა ჩვენი საკითხი რომ გავიმეო-
როთ: არის თუ არა ნების აბსოლუ-

ტობისაკენ მისწრაფების განუხორ-
ციელებლობის მიზეზი მისი მიზანი,
— თუვენ იმ წამსვე შეტყვით, რომ
არა, ვინაიდან ეს მიზანი თვით სი-
სრულეა და აბა იგი როგორ შეუ-
შლის ნებას თავისი თავის განხორ-
ციელებას.

შეიძლება ნების მისწრაფების მა-
სალად ასეთი მიზეზი? მაგრამ რა
წარმოადგენს ასეთ მასალას? ამისი
პასუხი არც ისე ძნელი საპავინია.
რაში მეღლავნდება ადამიანის ნება,
მისი მოქმედება? ჩვენ უკვე ვიცით,
რომ იგი განსაკუთრებულ ლირებუ-
ლებათა ცვლაში მხილდება. ჩვენ მი-
ვისწრაფით ჩვენი მოთხოვნილების
დაკმაყოფილებისაკენ და ვენით რაი-
მე განსაკუთრებულ ლირებულებას,
ვთქვათ, რამე კეშმარიტებას, სიკე-
თეს, ან ხელოვნურ ნაწარმოებას. და
აი სწორედ ისეთი ლირებულება არის
ის მასალა, რომელშიაც მეღდავნდება
ჩვენი ნების მოქმედება.

კველა ეს ლირებულება კი მხო-
ლოდ გრძნებათა ან გრძნობათა ერთ-
გვარ სინტეზს წარმოადგენს. მისი
ეს განსაზღვრული ლირებულება
როდი ყოფილა. მაში რას ედებს იგი,
რათ არ სცხრება ადამიანის ნებაზ
გრძნებაა. მაგალითად, სიკეთე, რო-
მლისაკენაც ჩვენ მივისწრაფით, არის
იგი ედებს სრულს ლირებულებას, მას
სურს დასხულებული, აბსოლუ-
ტორი კეშმარიტება; იგი ისწრაფის,
მაშასადამე, არა განსაკუთრებულ
ლირებულებისაკენ, არამედ სისრუ-
ლოსაკენ; და აი ეს სისრულეა სწო-
რედ მისი მიზანი.

ახლა ჩვენი საკითხი რომ გავიმეო-
როთ გრძნობათ წარმოადგენს.
გრძნობა კი, როგორც ზევით მოგა-
სენეთ, რაღაც პასიური რამ არის.
ამგვარად აქტიურ ნებას თავისი აქ-
ცხოვრებაში ხორციელდება, ამათ,

გ. სახადის გასამართლება მოხდა
პარასკევს, 16 დეკემბერს; თავმჯდო-
მარედ იყო გ. ნათადებ, ბრალმდე-
ბათა მეცნიერებისან გმირული შე-
ბრძოლება, მათმაცხანის ტფილისში
შემოსვლა და ქალაქის აოხრება.

ტიველის სასოფლო საეჭურებო
თანხით გამოიწერა ამ ითხი წლის
შოტოების განხორციელება რაღაც პა-
სივურს მასალაში უხდება.

როგორ იმოქმედებს მასალის ეს
პასივობა ნების აქტივურს შორ-
ლტოლვილებაზე? ასაკვირვეელია,
იგი შებოჭავს ნების აქტივობას და
ამ გვარად მის აბსოლუტურ ლტოლ-
ვილებას მუდამ ერთგვარს საზღვრებ-
ში შეაჩერებს.

როგორც ხედავთ, ნების აქტივო-
ბის მასალა: გრძნებათა და გრძნობათა
სხვა და სხვაგვარი განწყობილება, აი
მიზეზი მისი, რომ ნება, თავისი აბსო-
ლუტური აქტივობით, დამთავრე-
ბულს სრულ ყოფას ვერ სწვდება.
იყ უდიდესი წინამდევგობა ადამი-
ანის არსებაში, უდიდესი წინამდე-
ვგობა. რომელიც ზოგი დიდ ბუ-
ნებოვანი პიროვნების არსებაში სა-
შინელ ტრაგედიის სახეს იღებს და
განებრებათა განსაკუთრებულ ლირებუ-
ლებას, ვთქვათ, რამე კეშმარიტებას, სიკე-
თეს, ან ხელოვნურ ნაწარმოებას. და
ამ პიროვნების მთელს ცხოვრებას
თავისებურ მიმართულებაზე სრბო-
ლის უკარნახებს.

ბევრი, ძალიან ბევრი შეუწირავს
ამ ტრაგედიის და „განდეგილიც“
სწორედ მის მსხვერპლი ერთგვარი კონ-
კრეტულ საშვალებით გამოხატა. კონ-
კრეტულ ხედავთ, ილია ჟავახაძის
მატვრული შემოქმედება მარტო
ჩვენთვის უცნობი მარტო შვე-
ნიერების სახის გაბრწყინვებას რო-
მო ეშასხურება, მარტო ჟართველთა
სავალალო ბედის ქობაგობას როდი
სწევდა: — არა, იგი საკითხოველი შე-
მოქმედებითი გამჭრიახმით სკერეტ-
და ადამიანის არსების შუაგულში
მარტვრული შემოქმედება მარტო
ჩვენთვის უცნობი მარტო შვე-
ნიერების სახის გაბრწყინვებას რო-
მო ეშასხურება, მარტო ჟართველთა
სავალალო ბედის ქობაგობას როდი
სწევდა: — არა, იგი საკითხოველი შე-
მოქმედებითი გამჭრიახმით სკერეტ-
და ადამიანის არსების შუაგულში
დამარტვულ ილუმინაციას საერთო ადამიანურ
ტრაგიკულ ტანჯვას. განსაკუთრე-
ბელი ნიკიერებით გვიჩატვდა.

დ. უზნაძე.

